

MALTA

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta ta' l-24 ta' Ottubru, 2014

Citazzjoni Numru. 348/2006

A B

-vs-

C B

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat tal-attriċi preżentat fil-25 t'Ottubru 2006
li permezz tiegħu gie premiss:

Illi r-rikorrenti A B u l-konvenut C B żżewġu fit-23 ta' Jannar 1998;

Illi miż-żwieġ ta' bejn il-kontendenti twieldu żewġ itfal, u ċjoe' D ta' sitt (6) snin u E ta' tlett (3) snin;

Illi l-imsemmi C B rrenda ruħu ħati kontra r-rikorrenti martu ta' adulterju, swat, sevizzi, eċċessi, minaċċji u nġurji gravi kommessi kontriha, b'mod li rrenda mpossibbli l-ħajja konjugali ta' bejniethom;

Illi r-rikorrenti giet awtorizzata tipproċedi għas-separazzjoni personali permezz ta' digriet tal-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) anness u mmarkata Dok 'RG1';

Għaldaqstant, l-esponenti umilment titlob lil dina l-Onorabbli Qorti sabiex għar-raġunijiet premessi:

1. Tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-konjuġi B minħabba adulterju, swat, sevizzji, eċċessi, minaċċji u nġurji gravi li l-imsemmi C B kkommetta fuq martu;
2. Tafda l-kura u l-kustodja tal-minuri D u E f'idejn ir-rikorrenti;
3. Tikkundanna lill-intimat iħallas lir-rikorrenti għaliha personalment u / jew għall-imsemmija tfal minuri dik ir-retta alimentarja li din l-Onorabbli Qorti jogħġobha tiffissa skont il-bżonnijiet tal-attriċi u l-meżżi ta' żewġha, liema retta alimentarja tkun pagabbli fil-jum u ħin li din l-Onorabbli Qorti jogħġobha tiffissa;
4. Ixxolji l-komunjoni tal-akkwisti ta' bejn il-partijiet u tillikwida u taqsam l-istess komunjonijiet f'żewġ porzjonijiet li jiġu assenjati waħda lir-rikorrenti u l-oħra lill-intimat, okkorrendo

billi jiġi nominat perit, nutar biex jirċievi l-att opportun u kuratur biex jirrappreżenta l-kontumaċi fuq l-istess att;

5. Tillikwida l-assi parafernali tal-attriċi u tikkundanna lill-intimat jirritorna lir-rikorrenti l-assi parafernali kollha tagħha;
6. Tapplika kontra l-intimat is-sanzjonijiet kontemplati fid-dispożizzjonijiet tal-artikolu 48 u 51 tal-Kodiċi Ċivili;

Bl-ispejjeż kontra l-intimat li hu minn issa ngunt għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda tal-attriċi;

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenut C B preżentata fid-19 ta' Frar 2007 li permezz tagħha eċċepixxa:

Illi huwa minnu li hu l-mara tiegħu A B żżewġu fit-23 ta' Jannar 1998 u li minn dan iż-żwieġ kellhom żewġ itfal jiġifieri D ta' sitt (6) snin u E ta' tlett (3) snin.

Illi ma huwiex minnu li kien l-esponenti li rrenda ruħu ħati kontra r-rikorrenti martu ta' adulterju, swat, sevizzi, eċċessi, minaċċji u ngurji gravi iżda kienet l-istess rikorrenti martu A B li saħsansitra abbandunat id-dar matrimonjali tagħhom u qabdet u ħadet it-tfal magħha, u dan wara li hija wettqet u għadha twettaq adulterju, kkawżat sevizzi, eċċessi, ingurji gravi, theddid, naqset mill-obbligi u r-responsabbiltajiet tagħha bħala mara miżżewġa u omm, u anke wettqet aggressjoni fil-konfront tal-esponenti apparti raġunijiet oħra fosthom anke inkompatibilita' tal-karattri tal-partijiet fil-kawża li jiġu trattati b'mod aktar dettaljat fil-mori tal-kawża, b'tali mod li rrendiet il-ħajja konjugali ta' bejniethom bħala waħda mpossibbli u intollerabbli.

Illi l-esponenti jaqbel li dina l-Onorabbli Qorti tippronunċja s-separazzjoni personali bejnu u bejn ir-rikorrenti martu A B iżda dan minħabba raġunijiet fosthom adulterju, sevizzi, eċċessi, theddid u ngurji imputabbli biss għar-rikorrenti A B kif ser jirrizulta mill-provi li ser jiġu prodotti fil-mori tal-kawża.

Illi ma hemm ebda raġuni li l-kura u l-kustodja ta' D u E, it-tfal tal-konugi B għandha tkun fdata esklussivament f'idejn ir-rikorrenti A B anzi l-esponenti jopponi tali talba u jitlob li kemm il-kura kif ukoll il-kustodja għandhom jingħataw lilu bi dritt t'aċċess għall-mara tiegħu.

Illi l-esponenti dejjem ħa ħsieb lill-uliedu u qatt ma warrabhom jew ħallihom għand familjari tiegħu kif għamlet u qegħda tagħmel ir-rikorrenti martu u għalhekk ma għandu ebda oġġezzjoni li huwa jhallas retta alimentari għat-tfal tiegħu dejjem skont il-meżzi tiegħu iżda joġġezzjona li jhallas xi forma ta' alimenti lil martu għaliex dina għandha relazzjoni ma' terz u għalhekk ma għandux jkun soġġett li jmantaha;

Illi hemm qbir dwar li tiġi xolta l-komunjoni tal-akkwisti bejn ta' bejn il-partijiet u li dina tiġi likwidata iżda għandha tiġi maqsuma f'porzjonijiet li jirriflettu l-ħtija tas-separazzjoni ta' bejn il-partijiet, u dan wara anke li r-rikorrenti tkun irritornat fil-komunjoni l-oġġetti kollha nklużi l-flus, titoli, assigurazzjonijiet, mobbli u affarijiet oħra li r-rikorrenti martu qabdet u ħadet;

Illi l-esponenti ma għandu ebda assi parafernali tar-rikorrenti li għandu x'jirritorna u għalhekk dina l-ħames talba għandha tiġi miċħuda bl-ispejjeż.

L-esponenti joġġezzjona li jiġu mposti fuqu s-sanzjonijiet fid-dispożizzjoni tal-artikolu 48 u 51 tal-Kodiċi Ċivili, liema sanzjonijiet fl-imsemmija artikoli tal-Kodiċi Ċivili għandhom jiġu mposti fuq ir-rikorrenti A B minhabba n-nuqqasijiet tagħha kif ser jirrizulta.

Bl-ispejjeż kontra r-rikorrenti li hija minn issa ngunta għas-subizzjoni;

Rat l-affidavits preżentati mill-partijiet fosthom dawk tagħhom stess;

Rat id-digriet tagħha tal-5 ta' Marzu 2007 li permezz tiegħu ġie nominat l-Avukat Dottor Vincent Galea bħala perit legali biex jirrelata dwar it-talbiet attriċi u l-eċċezzjonijiet tal-konvenut;

Rat ukoll il-verbali tas-seduti li saru quddiem l-Avukat imsemmi;

Rat ir-rapport tal-imsemmi Perit legali debitament maħluf;

Rat id-digrieti oħra tagħha fir-rigward tal-manteniment u vertenzi oħra;

Rat in-nota ta' kritika tal-attriċi awtorizzata debitament mill-Qorti. Rat li minkejja li kien ugwalment ukoll awtorizzat li jagħmel dan il-konvenut naqas li jippreżenta tali nota. Rat il-verbal tas-seduta tal-24 ta' Marzu 2014 fejn il-kawża tħalliet għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi kif ġja' ngħad l-attriċi qed titlob is-separazzjoni mingħand żewġha l-konvenut għas-soliti raġunijiet; il-konvenut da parti tiegħu jaqbel li għandha tiġi pronunzjata s-separazzjoni iżda għal raġunijiet imputabbli lill-attriċi. Il-kawża naturalment kienet kontestata sew u l-Qorti setgħet tara li l-partijiet irrispondew lil xulxin dwar l-allegazzjonijiet li għamlu fil-konfront ta' xulxin. Il-Qorti għalhekk se tittratta l-vertenzi f'paragrafi separati.

TORT

Illi kif ġja' ngħad il-partijiet iwaħħlu f'xulxin għat-tifrik taż-żwieġ. Biex il-Qorti tagħti idea ta' x'wassal għat-tifrik taż-żwieġ se tirriproduċi l-affidavits tal-partijiet preżentati fi stadju bikri tal-kawża.

Illi min-naħa tagħha l-attriċi A B fl-affidavit tagħha xehdet b'dan il-mod:

“Ngħid li jien żżewwiġt lill-konvenut għaliex inqbadt tqila. Fil-bidu ma konniex ħażin. Fiz-żwieġ konna ħadna l-ħanut _____ (omissis) ġewwa _____ (omissis). Jiena għamilt tajjeb għalih fis-sens pledġajt flus tiegħi qabel iż-żwieġ, ċirka Lm7,000 biex stajna ħadna l-loan tal-ħanut, nagħtu r-rigal etc.

Ngħid li żewġi beda jkun dejjem il-ħanut, jittaskura l-familja. Beda joħroġ waħdu u jinsa' l-impenji li kien ħa miegħi. Per eżempju kont

inkun għand ommi jew iz-zija tiegħi bit-tifla u jinsa jiġi għaliya u tal-familja kien ikollhom iwassluni huma lura d-dar.

Meta kelli t-tifel, li illum għandu ħames snin, il-problemi fiż-żwieġ tagħna żdiedu. Beda jissuspetta fija meta jien dejjem kont inklun jew bit-tifla jew il-ħanut. Ħafna drabi kont inkun miegħu. Il-konvenut kien joħroġ waħdu. Kont ukoll nirċievi telefonati anonimi li qiegħed man-nisa. Konna niġġieldu ta' sikwit u kien hemm ukoll xi okkażjonijiet fejn għolla jdejh fuqi. Darba rani wkoll it-tabib u qalli nagħmel rapport għax induna. Pero' jiena ma għamiltx rapport biex inżomm il-kwiet.

Wara xi żmien f'din il-ħajja bdejt nibqa' d-dar mat-tfal u ma kontx immur il-ħanut. Il-konvenut kien joħroġ wara l-ħanut kuljum fost il-ġimgħa. Is-Sibt kien joħroġ bil-lejl u jiġi lura l-Ħadd fil-għaxija jew il-Ħadd jiġi jinħasel u jerġa' joħroġ.

Dam b'din il-ħajja għal madwar sitta jew seba' xhur. Darba xi sentejn ilu kien il-Mother's Day u ċempilli li ried it-tfal. Ħadhom u meta ġew lura t-tifla li kellha sitt snin qaltli li l-papa' ħadhom mal-ħabiba l-bandli tar-Rabat. Qaltli li ħasbet li ser imorru għand in-nanna. It-tifla tagħtni number plate tal-karozza ta' din il-mara. Għamilt il-verifiki u skoprejt bil-għajnuna tal-familja tiegħi li din il-persuna kienet minn _____ (omissis). Ħmistax wara bdejt il-proċeduri għas-separazzjoni. Din il-mara jisimha F G. Ilu sentejn u nofs żgur magħha.

Il-problemi fiż-żwieġ tagħna kienu ilhom. Niftakar li meta t-tifla kienet għadha żgħira, kif appena joħroġ mid-dar kienu jċempluli. Jien affrontajtu u hu kien giddibni, qala' panic, kisser it-telephone u ċaħad.

Membri tal-familja tiegħi rawh ma diversi tfajliet. Meta kont tqila l-isptar bit-tifla, ommi kienet ratu Buġibba jittanta mara. Darb' oħra oħti cemplitli biex tgħidli li ratu ġewwa Paceville. Dakinhar partikolari kien qalli li sejjer jixtri x'jiekol Wied il-Għajn. Oħti ratu diversi drabi.

Proprjeta' immobbli

Id-dar _____ (omissis)

Fuq din id-dar irrid nispjega li jien kelli Lm10,000 qabel iż-żwieġ li wżajt biex nirranġa d-dar. Id-dar kienet antika, rranġajniha u bnejna wkoll żewġt kmamar fiha. Ommi sellfitna Lm5,000 biex bnejna u biddilna s-soqfa ta' isfel. Dan id-dejn għadu mhux imħallas. Il-ġenituri tiegħi ħallsu wkoll il-kmamar tal-banju u l-madum tal-art, l-appliances tal-kċina u l-kamra tat-tfal.

Minn dawn l-Lm10,000 jien ħallast il-kċina, kamra tas-sodda, tibjid, aluminium tal-aperturi u ħallast ukoll il-lavranti biex jagħmlu l-kmamar tal-banju.

Din il-proprjeta' mingħajr għamara tiswa Lm65,000.

Hemm ukoll xi mobbli oħra li xtrathomli ommi.

Il-ħanut _____ (omissis)

Il-ħanut li huwa grocer ittiegħed bil-kera wara ż-żwieġ. Ilu ftit anqas minn disa' snin u dak iż-żmien konna ħallasna rigal ta'

Lm6,000 u l-ħanut kien magħluq. Il-ħanut huwa mimli bl-istock, dejn bl-aġenti ma hemmx. Fiz-żwieġ saru ħafna benefikati fil-ħanut fosthom airconditioning, freezers, fridges, xkaffi. Il-ħanut kien vojt meta ttieħed. Fil-fatt iz-ziju tiegħi kienu għenu jibda.

Il-ħanut meta kont inkun hemm jien kellu 'turn over' ta' Lm3,000 fil-ġimgħa.

Tfal

Aħna għandna żewġ itfal D ta' tmien snin u E ta' ħames snin. Jien għandi l-kura u kustodja tat-tfal u l-konvenut għandu aċċess għalihom kull nhar ta' Erbgħa bejn il-5:00pm – 9:30pm, u l-Ħadd bejn 10:00am – 7:00pm, u żewġ weekends fix-xahar is-Sibt mis-7:00pm – l-Ħadd 7:00pm. Hu ma jzommx il-ħin u jġibhom u jġibborhom tard. Sibt ieħor 5:00pm – 9:30pm u l-Ħadd 10:00am – 7:00pm. Sibt ieħor 2:00pm – 9.30pm u l-Ħadd miegħi.

Kien hemm ħafna problemi bl-aċċess. Il-konvenut kien jaqbad u jiġi fi x'ħin ifettillu hu fil-festi. L-aktar ħaġa li ddejjaqni hija l-aċċess nhar ta' Sibt mill-5:00pm – 9:30pm għaliex naħseb li 9:30pm huwa tard wisq appart l-fatt li jġibhom tard. Għamilt diversi rapporti l-għassa. Nixtieq li l-aċċess ikun aktar strutturat ħalli t-tfal ikunu jista' jkollhom rutina.

Manteniment

Jiena ma naħdimx u lanqas nista' naħdem peress li t-tfal huma żgħar. M'għandiex min iżommli t-tfal.

Manteniment qed nieħu Lm30 fil-ġimgħa għaż-żewġt itfal. Skont id-digriet il-konvenut suppost iħallas nofs l-ispejjeż tal-iskola u mediċini pero' ma jħallasx. Sal-lum għandu jagħtini ċirka Lm120. Nista' nipproduci rċevuti. Nixtieq li l-manteniment jogħla u jidhlu fih l-ispejjeż.

It-tfal jattendu skola tal-Gvern pero' nispjega li hemm ħafna spejjeż li ma jidhrux bħal school outings, school functions, stationery u kotba."

Illi mill-banda l-oħra l-konvenut, Emmanuel Wallace B, fl-affidavit tiegħu jgħid:

"Nibda billi ngħid li Itqajt ma' A B, f'Club Paceville meta kelli xi tnejn u għoxrin (22) sena. Ngħid ukoll illi A hija tlett snin iżgħar minni.

Ir-relazzjoni tagħna qabel ma żżewwiġna kienet waħda tajba ħafna, fil-fatt qatt ma konna niġġieldu u konna naqblu fuq kwazi kollox. Peress illi dak iż-żmien kont naħdem il-_____ (omissis) u kont naħdem ħafna shifts ta' bil-lejl ma tantx konna noħorġu u konna ngħaddu ħafna żmien id-dar tal-ġenituri tagħha. Ngħid ukoll pero' illi meta konna noħorġu dejjem konna nieħdu gost flimkien. Konna noħorġu nieklu ħafna drabi u dejjem ħallast jiena. F'dan l-istadju nixtieq nirreferi għal dak li qalet omm A fl-affidavit tagħha, u ċjoe' illi jiena kont ngħix għandhom qabel iżżewwiġna, ngħid illi fil-verita' jien kont nagħmel ħafna żmien hemm hekk, pero' jien bqajt ngħix id-dar għand missieri kif jistgħu jikkonfermaw hu u hija Q. Ma nafx għalxiex qed tgħid illi jiena kont ngħix hemm, pero' nikkonferma bil-ġurament tiegħi illi dan ma huwiex minnu.

Darba fost l-oħrajn, wara li konna ilna flimkien għal xi sentejn A kienet ġiet fuqi u bdiet tibki għax saret taf li kienet tqila. Qaltli li l-inkwiet tagħha kien li issa jiena ma kontx ħa nkun irridha aktar u li kont ser nitlaqha. Jiena għidtilha li kont raġel biżżejjed u li kont ser niżżewwiha kemm-il darba riedet tiżżewwigni hi.

Ngħid illi veru li żżewwigna malajr għax kienet inqabdet tqila pero' nixtieq nippreċiża illi kont inħobbha, anzi kont naħseb illi konna nħobbu lil xulxin. F'moħħi, għada pitgħada xorta konna niżżewġu.

Meta ommha saret taf illi A kienet tqila, hija rrabjat ħafna u mill-ewwel bdiet taħseb fuq x'hiex kienu ser jgħidu n-nies. Bdiet titfagħlha l-ħwejjeg minn ġol-gallarija u spiċċat keċċietha mid-dar. Jien għalhekk ħadtha id-dar għand missieri fejn kont ngħix, u hija kienet għamlet ġimgħatejn tgħix hemm. Wara ġimgħatejn ommha ċempltilha u marret lura d-dar, pero' wara jumejn reġgħu ġġieldu w ommha reġgħet keċċietha u għamlet xi tlett (3) ijiem oħra tgħix miegħi għand missieri. Wara li marret lura d-dar għand ommha, il-ġenituri tagħha rieduna niżżewġu.

Ngħid li min-naħa tiegħi jiena ma ridtx xi tiegħ kbir, pero' ommha nsistiet u baqgħet sa kemm għamlitu kif riedet hi. Ngħid illi b'kollox stedinna erba' mija u ħamsin ruħ, u minn dawn jiena kelli forsi tmenin jew mija. Il-bqija kienu kollha ħbieb ta' omm A. Għidt dak iż-żmien u nibqa' ngħid sal-lum illi hija t-tiegħ għamlitu biex tiffanfra man-nies u mhux għalina, u ngħid ukoll bla tlaqliq illi dan it-tiegħ jiena ma ħallast xejn minnu. Kienet omm A illi offriet u ħallset u organizzat kollox kif riedet hi. Naf illi wara li tlaqna mis-sala kien hemm xi ġlieda bejn il-familjari ta' A u xi ħbieb tiegħi, pero' jiena ma kelli xejn x'naqsam ma' din il-ġlieda. Fil-fatt jien

lanqas kont prezenti. Lanqas naf għaliex issemmiet din il-ġlieda fl-affidavit ta' omm A.

Ngħid ukoll illi meta kienu qed jiġu n-nies biex jagħtuna r-rigali tat-tiegħ, hija kienet tinsisti illi ddawarhom dawra mad-dar kollha minn fuq sa isfel, tant kemm hi ffissata fiha.

L-affarijiet bejnietna bdew sejrin għall-aġar ftit wara li żżewwiġna, piu o meno mat-twelid ta' D, u mistoqsi għaliex ngħid illi għadni ma nafx x'kien li verament ikkawża dan il-fatt. Jiena kont ħadt l-impressjoni illi A ma rieditx tiżżewwiġni u aċċettat biss biex tikkuntenta lill-ġenituri tagħha, anzi lil ommha, u meta ħasset l-impatt ta' dak li kienet għamlet hija ndannat u bdiet tobġħod kemm lili u kemm lil familja tiegħi. Din hija l-unika konkluzjoni loġika li nista' nasal għaliha.

Il-ħajja miżżewġa tagħna

Wara li żżewwiġna bdejna nikru post _____ (omissis). Dan il-post kien proprjeta' tal-mara ta' missieri u għalhekk konna ħadnih għal prezz tajjeb ħafna. Konna nħallsu kirja ta' mija u sittax-il Ewro u sebgħa u erbgħin ċenteżmu (€116.47) ekwivalenti għal ħamsin lira Maltin (Lm50) fix-xahar kemm dam għandna l-post, ċjoe' sas-sena elfejn u tnejn (2002).

Il-problemi serji bejnietna bdew jinqalgħu meta twieldet D. Nispjega li A qisha ma kinitx lesta għat-tfal u lanqas kella dik il-maternal instinct, u għalhekk bdiet issibha diffiċli ħafna u bdiet issir aktar żorra u rrabjajta. Minn dan iż-żmien hija bdiet tkellimni anqas u anqas. Jiena min-naħa tiegħi dejjem ippruvajt nagħtiha s-support tiegħi, pero' hija kienet twarrabni għal kollox. Nixtieq

nippreċiża illi bl-ebda mod ma rrid infisser illi A ma tħobbx lil uliedna D u E.

A, lill-familja tiegħi riedet teskludihom għal kollox mill-ħajja tagħna u t-tarbija bil-kemm riedet turihelhom. Meta wasalna biex ngħammdu lit-tifla hija riedet li ommha u missierha joqgħdu parrini. Jiena kont insistejt illi l-parrini jkunu wieħed minn kull familja. Xtaqt illi hija Q joqgħod parrinu. Hija ssupervjat u meta nsistejt hija qalet li ma riedet lil ħadd mill-familja tagħna joqgħod parrinu.

Kien hemm ħafna nċidenti oħra ta' dan it-tip, per eżempju, meta ommi kienet tixtri xi affarijiet għal D, A kienet tqajjem panic sħiħ. Kull meta kienu jiġu għandna l-familja tiegħi hija kienet tagħmel minn kollox biex lilhom teskludihom, niftakar li kont inkun imbarazzat għax lanqas kienet tkellimhom. Ngħid illi hija lanqas ma riedet tkun tridni nieħu lit-tfal għand ommi biex tarahom f'tit. Meta rarament kienet tiġi miegħi fejn ommi hija kienet toqgħod f'rokna tibgħat il-messaġġi u ma tkellem lil ħadd. Aktar 'il quddiem hija bdiet lanqas tinzel għand ommi, kienet toqgħod tistenna fil-karozza u m'hemmx xi ngħidu t-tifla kienet tibki biex tmur magħha. Hija kienet anke toqgħod tpaqpaq biex ngħaġġel. M'hemmx xi ngħidu dan il-fatt lili kien ikiddni ħafna.

Ftit wara li twieldet D konna ftaħna ħanut – grocer – illi semmejna wkoll D. Ngħid illi hija mill-bidunett kienet tgħidli kemm xtaqet ħanut peress illi kienet taħdem ma' zijuha fil-ħanut tiegħu. Hija kienet tgħid illi zijuha kien keċċiha mill-ħanut għax beda jsib flus neqsin mill-cash u kien hemm ġlieda kbira fil-familja tagħha minħabba dan il-fatt, pero' biex inkun għidt kollox, hija dejjem innegat dan il-fatt.

Qbilna li kienet tkun idea tajba li nifthu ħanut u għalhekk konna sibna dan il-post iż-Żejtun u bdejna nikruh għal tmien Ewro u ħmistax-il ċenteżmu (€8.15) ekwivalenti għal tlett liri Maltin u ħamsin ċenteżmu (Lm3.50) kuljum. Konna ħallasna wkoll ir-rigal tal-ħanut, li kien jammonta għal tlettax-il elf disa' mija sitta u sebgħin Ewro u erbgħa u għoxrin ċenteżmu (€13,976.24) ekwivalenti għall sitt elef lira Maltin (Lm6,000). Konna xtrajna wkoll fridges u appliances oħra li b'kollox telgħu għal xi erbat elef sitt mija tmienja u ħamsin Ewro u sebgħa u ħamsin ċenteżmu (€4,658.75) ekwivalenti għal elfejn lira Maltin (Lm2,000). Għal dan konna ħadna loan u A kienet għamlet tajjeb għal dan l-ammont mal-bank bil-flus illi kellha qabel iżżewwiġna. Dan l-ammont kont ħallastu kollu mill-flus tal-ħanut u A ħadet il-flus tagħha lura fis-sena elfejn (2000) u bdiet tinvestihom mal-HSBC Life Assurance Fund, kif jidher mid-dokument hawn anness u mmarkat bħala Dok 'EWG1'.

Meta bdejna naħdmu fil-ħanut, konna naħdmu ħamsa (5) flimkien, ċjoe' konna jiena u A li konna noqgħodu wara l-bank, kelli waħda tistiva jisimha H I u kienu jaħdmu hemm ukoll oħt A, J u missieri K.

Il-ħanut qiegħed quddiem l-iskola _____ (omissis). Kellna ħafna xogħol u konna qed immorru tajjeb ħafna. A kienet tiġi fil-għaxija biss peress li t-tifla kienet għadha tarbija. Hija kienet tieħu ħsieb il-kontijiet u tagħlaq il-cash kuljum. Ngħid għalhekk illi hija kienet taf eżatt kemm konna ndaħħlu flus. Jiena kont kuntent b'dan l-arrangament għax kont nafdaha u kont ngħidilha biex tieħu li trid hi mill-kexxun tal-cash.

Meta ftaħna l-ħanut jiena kont nitlaq mid-dar, ċjoe' minn _____ (omissis), fil-ħamsa u nofs ta' fil-għodu (5:30am). Kont nistenna lil tad-devliveries bil-ħalib eċċetera u

mbagħad kont niftaħ għal ġurnata xogħol. Kont ninżel lura d-dar għat-tlieta u nofs ta' wara nofsinhar (3:30pm) biex niekol, kont nagħmel siegħa d-dar, imbagħad nerga' ninżel lura l-ħanut. A u D kienu jiġu miegħi f'dan il-ħin. A kienet tibqa' tieħu ħsieb il-bejgħ fil-ħanut u jien kont immur fl-istore biex nistiva u nirranga l-istock. Konna nagħlqu l-ħanut għal xi t-tmienja u nofs (8:30pm).

A kienet tieħu ħsieb illi tagħlaq il-cash kuljum. Mill-ammont illi kont nbiegħu kuljum konna nħallu mija u sittax-il ewro u sebgħa u erbgħin ċenteżmu (€116.47) ekwivalenti għal ħamsin lira Maltin (Lm50) fil-cash, inwarrab xi disgħa u sittin ewro u tmienja u tmenin ċenteżmu (€69.88) ekwivalenti għal tletin lira Maltin (Lm30) għall-overheads, u l-bqija konna nitfgħuhom il-bank. Dan il-proċess kien isir ta' kuljum. Il-maġġoranza ta' dawn il-flus kienu jiġu miġbuda mill-bank ta' kuljum mill-aġenti. Wara li kont nieħu lil A lura d-dar, kont immur lura l-istore biex inkompli nistiva u nippakkja x-xogħol li kienu jkunu ġabu l-aġenti waqt il-ġurnata. Dan il-fatt jista' jiġi kkonfermat minn H I li kienet taħdem magħna u li kienet tgħinni nistiva.

Niftakar li meta tweled E fis-sena elfejn u wieħed (2001), jien bdejt ninduna illi kellna problema serja ħafna. Dan qed ngħidu għax għall-ħabta tas-sena elfejn (2000) kulħadd beda jgħid lil A illi qed teħxien ħafna. Niftakar b'mod ċar ħafna lil ommha tgħidilha illi kienet qed teħxien ħafna u biex tagħmel xi ħaġa u hi kienet tgħidilha biex ma tindaħalx. Jien kont indunajt illi hija kienet ħxienet imma peress illi ma tantx konna nitkellmu m'għidtilha xejn. Hija kienet baqgħet tilbes il-ħwejjeg tax-xitwa u flokkijiet kbar ħafna. Xi ftit ġimgħat wara kont rieqed u smajt lil A tibki u tokrob bil-lejl u kont saqsejtha x'gara. Hija kienet qaltli biex ma nindaħalx u norqod. Ergajt saqsejtha għax kienet tinstema miġugħa ħafna u hija qaltli biex norqod. Jien fl-aħħar irqadt u xi siegħa wara qajjimtni oħtha, J. Jiena lanqas kont indunajt illi

kienet ġiet id-dar. Oñtha qaltli li A kienet qed twelled. Jien ħsibt li qed noñlom. Oñtha qaltli li lanqas hija ma kienet taf u kienet għadha kif skopriet illi A kienet tqila. Jiena bqajt ma emmintx, ħadtha l-isptar u kif wasalna lanqas setgħet timxi. Kont daññhaltha bil-wheelchair u t-tabib kien staqsiha għan-numru tal-file tal-isptar. Hija qaltli illi hija lanqas qatt ma kienet marret għand tabib jew l-isptar u ma kellhiex file. Niftakarni ngħidilha illi jekk jiġri xi ħaġa lit-tifel kont inżommha responsabbli. It-tifel twieled fi kwarta wara illi wasalna l-isptar. Jiena kont ċempilt lill-ġenituri tiegħi u ħasbuni qed niġġennen. Ommi kienet rieqda u ħasbet illi kienet qed toñlom. Anki ommha stess ma kinitx taf u kif għidtilha bdiet tidgħi. Nispjega illi A kienet ħxienet imma ma kinitx tidher tqila, fil-fatt ħadd ma kien induna. Ngħid ukoll illi kif diġa' għidt f'dan l-istadju jien u A ma tantx konna nitkellmu. Ħafna klijenti regolari tal-ħanut, tant ħadu għalihom meta skoprew illi kellna tarbija oħra u li ma konniex għidnilhom illi lanqas komplew jiġu jixtru mingħandna.

Dan l-inċident lili nkwetani ħafna u l-fatt illi hija kienet ħbiet it-tqala kif ukoll il-fatt illi f'sena u nofs kellna x'naqsmu ma' xulxin xi darba biss, ġieghelni nañseb ħażin. Ngħid pero' illi lil E dejjem qistu bħala ibni u nħobbu bħala tali u llum lanqas irrid inkun naf huwiex tiegħi jew le.

Ngħid illi wara dan il-fatt għamilna xi ħames (5) snin qatt ma konna nitkellmu, għax jien kont nirraġuna illi aħjar ma nitkellmux milli niġġieldu l-ħin kollu. Meta kont immur id-dar wara x-xogħol tard bil-lejl, kont insib lill D rieqda fis-sodda tiegħi minfloki. Hija kienet tagħmel minn kollox biex tisfidani u tipprova tipprovokani. Meta kont inqum għax-xogħol fil-għodu, speċjalment fix-xitwa, A kienet tmur taħt il-quilt u tgħidli: 'xi pjaċir int trid toñroġ tañdem u jiena nista' noqgħod fis-sodda sal-għaxra ta' fil-għodu (10:00am)'. Barra minn hekk kienet tittanta lid-deliverymen illi kienu jiġu l-

ħanut u tagħmilha tal-ħelwa magħhom meta lili lanqas kienet tikkalkulani. Ngħid illi bqajna flimkien għal tant żmien minħabba t-tfal u għall-ebda raġuni oħra.

A u ommha fl-affidavit tagħhom qishom riedu jgħidu illi ż-żwieġ tagħna tfarrak minħabba fil-fatt illi jien kelli ħafna nisa. Nibda billi niċċhad dawn l-allegazzjonijiet kategorikament u ngħid illi ż-żwieġ tagħna fil-fatt spiċċa f'tit wara li żżewwiġna. Konna ilna ngħixu taħt l-istess saqaf iżda mhux bħala mizzewwiġin għal bosta snin. Hija qatt ma semmietli xi nisa oħra jew qaltli li n-nies kienu rawni ma' xi ħadd. Lanqas ommha lanqas qatt ma semmietli nisa oħra. Dawn l-affarijiet kollha bdew joħorġu meta bdejna l-proċeduri għas-separazzjoni.

Kif diġa' għidt jiena kont nagħmel ġimgħa sħiħa l-ħanut. Kien jasal il-Ħadd u kont ngħidilha biex noħorġu, pero' hi dejjem kienet tivvinta skużi għax xi wieħed mit-tfal ma jiflahx jew għax it-temp ma kienx sabiħ biżżejjed. Jien kont niddejjaq ħafna b'dan u fil-fatt ġieli ħriġt waħdi jew bit-tfal.

A bdiet il-proċeduri għas-separazzjoni fl-għaxra (10) ta' Mejju tas-sena elfejn u ħamsa (2005). Jiena ċert illi hija għamlet il-kuraġġ u ħadet dan il-pass għax kienet bdiet relazzjoni ma' L M, il-partner li għad għandha sal-lum. Hija dejjem ppruvat taħbi din ir-relazzjoni pero' jien kont naraha miegħu, meta kienet għadha tgħix fid-dar matrimonjali waqt il-medjazzjoni u kont anki ħadtilha videos miegħu tard bil-lejl, illi nipprometti li nippreżenta f'dawn il-proċeduri. Nispjega illi kont qed insegiwiha u niġbed videos għax hija kienet tinsisti illi hija ma kellha relazzjoni ma' ħadd u li t-tfal ma setgħatx tħallihom miegħi bil-lejl għax kienu jorqdu magħha biss.

Hija telqet mid-dar matrimonjali f'Diċembru tal-istess sena u marret tgħix għand ommha, pero' xi xhur wara hija bdiet tikri post għal rasha mat-tfal, _____ (omissis). Lili ma qaltli b'xejn u għamlet xhur sħaħ tgħix go dan il-flat mingħajr ma kont naf jiena. Tant hu hekk illi hija għall-aċċess kienet baqgħet tnizzel lit-tfal għand ommha u anke tigborhom minn hemm. Meta marret tgħix għal rasha A daħlet fid-dar matrimonjali u ħadet affarijiet illi kellha bzonn għal dan il-flat bħal per eżempju, it-televisin u d-DVD player li kont xtrajt lit-tifla, washing machine, dryer, ħadida tal-mogħdija, borom, platti, pużati eċċ u lili ħallietni b'xejn. Ħalliet biss l-affarijiet imkissrin bħal microwave, u washing machine oħra.

Hija anki bidlet l-iskola tat-tfal mingħajr ma qaltli. Sirt naf b'dan il-fatt mingħand it-tfal, b'kumbinazzjoni. Hija tgħid illi għandha l-kura u kustodja tat-tfal pero' sa fejn naf jien din għadha kongunta u anke li kienu ma kinitx, inħoss illi hija kellha tinfurmani b'fatt bħal dan. Inħoss illi jiena missier it-tfal biex inħallas biss f'għajnejha.

Illum L M prattikament jgħix ma' A u wliedi. Naf dan għax it-tfal jgħiduli li meta l-bieb tal-kamra tas-sodda ta' ommhom ikun msakkar ifisser illi Joseph ikun hemm. Ngħid ukoll illi darba D kienet giet tibki għax ommha kienet toħroġ ma' L (ċjoe' l-partner tagħha) u kienet tieħu lil E ħafna barbeques u lilha kienu jħalluha d-dar man-nanna materna għax tparla. Jiena ma nieħux gost illi t-tfal joqogħdu ħafna ma' omm A għax hija għandha nfluwenza ħażina fuqhom u l-ħin kollu tgħidilhom kontrija. Dan il-fatt ħareġ b'mod ċar mir-rapport tas-Social Worker Josette Camilleri illi qed nannetti u nimmarka bħala Dok 'EWG2'. Minn dan ir-rapport ħareġ ukoll il-fatt illi omm A tieħu lit-tfal go bars magħha u dan il-fatt ma jogħgobni xejn. Niddejjaq ukoll għax naħseb illi hija dominanti ħafna fuqhom, speċjalment ma' D u taqbad ħafna magħha. Nikkwota bħala eżempju il-fatt illi xi żmien ilu D qaltli illi

meta toħroġ man-nanna materna hija ma tħallihiex tilbes in-nuċċali għax mhux sabiha bih. Hija u A kienu għamlu l-istess haġa ma' hija meta kien qagħadli pageboy fit-tieġ.

Ngħid illi t-tfal jgħiduli wkoll illi A taħdem bħala 'manager' fil-ħanut ta' L M, _____ (omissis). Fil-Father's Day ta' din is-sena, A baġtet lit-tifel għandi marid ħafna. Huwa qal illi kien għadu kif għamel fil-għodu sħiħ l-ħanut fil-kamra tal-cameras fil-ħanut ma' ommu. Huwa kien ilu marid bl-istonku minn fil-għodu. Meta huwa ġie għandi kien marid ħafna diġa' tant li t-tabib qalilna biex noħduh il-policlinic għax kien kwazi dehydrated u għamilna saġhtejn hemm. Għamel jumejn marid ġewwa.

Nixtieq insemmi ukoll il-fatt illi fil-Father's Day ta' xi sentejn ilu E kien ġie għandi anki u qalli li kien għamilli card l-iskola u li ommu kienet ċarrtitha quddiemu.

Manteniment u nfiq ta' flus waqt iż-żwieġ

Ngħid illi għall-ħajja jien kont nagħtiha disgħa u sittin Ewro u tmienja u tmenin ċenteżmu (€69.88) ekwivalenti għal tletin Lira Maltin (Lm30) kull nhar ta' Tnejn. Ngħid ukoll illi bħala affarijiet ta' kuljum bħal ikel, laħam, xorb, detergents, toiletries etc, konna nużaw mill-istock tal-ħanut u għalhekk A kienet tgħaddi sew bil-flus li kont nagħtiha. Hija fil-fatt qatt ma gergret miegħi jew talbitni aktar flus għall-ħajja. Inżid ngħid pero' illi l-kexxun tal-cash register kien ikun f'idejn A u għalhekk hija kienet tieħu l-flus minn hemm meta kellha bżonn. Naf biċ-ċert illi hija kienet tieħu flus minn hemm għalkemm hija nnegat dan waqt il-kontro-eżami tagħha. Dan nafu kemm għax kont naraha kif ukoll għax flus f'idejha dejjem kien ikollha. Ngħid ukoll illi hija kienet tmur il-hairdresser kull ġimgħa u kienet anke tmur għand waħda

tagħmlilha d-dwiefer. Fwejjaħ u kosmetiċi li kienet tuża kienu kollha tad-ditta u kienet dejjem tixtri l-ħwejjeġ godda.

Niftakar b'mod ċarissimu illi meta kellna bżonn il-flus biex inbiddlu s-saqaf, jien ridt li nieħu loan pero' hija kienet ġiet bi ħdax-il elf sitt mija sitta u erbgħin Ewro u sebgħa u ħamsin ċenteżmu (€11,646.57) ekwivalenti għal ħamest elef lira (Lm5,000) irrumbлатi kollha cash. Dawn żgur kienet qed trekkinhom ftit ftit mill-flus tal-ħanut.

Għar-rigward ta' affarijiet tad-dar, ngħid illi fil-verita' dawn inxtraw kollha mill-flus illi konna ndaħħlu mill-ħanut, u mhux veru li xtrat kollox ommha. Kif qalet A stess, il-ħanut għamel ħafna żmien imur tajjeb ħafna u għalhekk ma kellniex bżonn l-għajjuna tagħhom.

Mhuwiex veru lanqas illi hija nefqet tmintax-il elf sitt mija erbgħa u tletin Ewro u disgħa u disgħin ċenteżmu (€18,634.99) ekwivalenti għal tmint elef lira Maltin (Lm8,000) illi kellha qabel iż-żwieġ għaddar u dan il-fatt joħroġ ċar mill-fatt illi hija kellha life insurance policy b'aktar minn tmintax-il elf mija erbgħa u tletin Ewro u disgħa u disgħin ċenteżmu (€18,634.99) ekwivalenti għal tmint elef lira Maltin (Lm8,000) fih u mill-informazzjoni li għandi din il-policy ġiet xolta biss ġimgħa qabel A bdiet proċeduri għas-separazzjoni.

Hija ġibdet ukoll tlett elef erba' mija erbgħa u disgħin Ewro u sitt ċenteżmi (€3,494.06) ekwivalenti għal elf u ħames mitt lira Maltin (Lm1,500) mil-bank account tagħha f'dan iż-żmien (Dok 'EWG3'). Hija tipprova tiġġustifika dan il-fatt billi tgħid illi nefqithom fuq iddar, pero' fil-fatt l-affarijiet tad-dar inxtraw kollha u tħallsu fis-

sena elfejn u tnejn (2002) kif jidher mill-irċevuti hawn annessi u mmarkati bħala Dok 'EWG4' – 'EWG10' u mhux fis-sena elfejn u ħamsa (2005) kif tgħid hija. Dawn huma biss ftit irċevuti illi jiena sibt id-dar. A min- naħa tagħha ma setgħet tipproduċi l-ebda rċevuta.

A ipprezentat ukoll rċevuti mingħand id-Dallas u Homeline, u qalet illi dawn l-affarijiet kienet xtrathomlha ommha. Hija fil-fatt pprezentat irċevuti f'isem ommha. Jiena pero' sibt irċevuti għall-istess affarijiet id-dar tiegħi (Dok 'EWG11' – 'EWG12') illi kienu f'isem A stess, b'nota illi tindika illi dawn kienet ħallsithom bin-nifs hija stess u mhux ommha cash on delivery kif tgħid l-irċevuta l-ġdida pprezentata minnhom il-Qorti. Din ma hi xejn ħlief prova oħra illi A u ommha qed jagħmlu minn kollox biex lili jirrovina, kemm finanzjarjament kif ukoll f'ħajti ma' uliedi. Inħoss illi hija riedet tagħmel xi 'business' miż-żwieġ tagħna illi falla.

Introjtu mill-Ħanut (omissis)

Kif jidher mill-profit and loss accounts hawn anness u mmarkati bħala Dok 'EWG13' sa 'EWG20' il-ħanut għall-bidu kien qed imur tajjeb ħafna, pero' mis-sena elfejn u ħamsa (2005) sal-lum il-ħanut beda sejjer għall-aġġar. Ngħid illi l-ħanut kien qed imur tajjeb għal bidu għaliex kienu għadhom ma bdewx jinfetħu supermarkets kbar fl-inħawi tagħna, pero' meta nfetaħ il-Lasco u Ta' Ganza tlett (3) snin ilu il-grocer tagħna mar il-baħar. Ngħid ukoll illi fil-bidu konna qegħdin ħamsa (5) naħdmu fih biex inlaħħqu u illum inkun hemm ftit jien u waħda jisimha O P tgħinni ftit, tant ma hemmx xogħol.

Table A (Net profit ta' _____ (omissis) għas-snin 2000 – 2007, ibbażat fuq il-Profit and Loss Accounts annessi u mmarkati bħala Dok 'EWG1' sa 'EWG8')

<i>Net Profit</i>	
<i>Sena 2000</i>	<i>Lm 5,063</i>
<i>Sena 2001</i>	<i>Lm 5,492</i>
<i>Sena 2002</i>	<i>Lm 6,517</i>
<i>Sena 2003</i>	<i>Lm 6,569</i>
<i>Sena 2004</i>	<i>Lm 6,216</i>
<i>Sena 2005</i>	<i>Lm 5,136</i>
<i>Sena 2006</i>	<i>Lm 4,389</i>
<i>Sena 2007</i>	<i>Lm 3,525</i>

Xogħol li qed naqħmel issa

Issa jien qed nagħmel żewġ part-time jobs, ċjoe' fil-għodu jiena nkun il-ħanut filgħodu għal xi s-sitta u nofs (6:30am) u nagħmel hemm sa xi s-sagħtejn ta' wara nofsinhar (2:00pm). Wara s-sagħtejn il-ħanut mhux qed inżommu miftuħ kuljum peress illi m'għadux qed ikun hemm xogħol.

Nghid illi minn meta bdew jifthu s-supermarkets il-kbar, bħal per eżempju Lasco ħdejna u aktar reċentement il-Lidl, ix-xogħol għall-

grocers żgħar bħalna naqas ħafna. Ngħid ukoll illi wasalt fi stadju fejn ma bqajtx inlaħħaq bil-ħanut biss u għalhekk kelli nara x'nista' nagħmel aktar.

Fis-sena elfejn u sebgħa (2007), hija Q, illi jaħdem bit-taxi ħajjarni biex nibda naħdem f'dan is-settur. Jiena għalhekk bdejt naħdem ma' ieħor, b'taxi ta' R S, illi hija s-sid. Nispjega illi l-ħinijiet tax-xogħol ta' xufiera tat-taxis huma rregolari ħafna u jiddependu minn ħafna fatturi bħal per eżempju meta jaslu l-ajruplani jew il-cruise liners eċċ. Kien għal din ir-raġuni illi jiena daħħalt lil O P taħdem miegħi xi ftit siegħat fil-ġimgħa il-ħanut, biex jekk jien ikolli nitlaq għax-xogħol bit-taxi, ikun hemm min iżomm il-ħanut miftuħ. Ngħid illi wara illi l-ħanut ma baqax sejjer tant tajjeb jiena ridt nagħlaq kollox pero' kelli nikkunsidra l-obbligi finanzjarji li konna ħadna flimkien.

Fil-fatt ngħid illi l-overdraft illi hemm mal-bank, kif ukoll il-loan ta' tlieta u għoxrin elf mitejn tlieta u disgħin Ewro u tlieta u sebgħin ċenteżmu (€23,293.73) ekwivalenti għal għaxart elef lira Maltin (Lm10,000) illi ħadna fuq il-ħanut, (Dok 'EWG21') il-loan tad-dar, bqajt inħallashom kollha jiena waħdi u A ma tagħti kontribut ta' xejn.

Kien hemm ukoll il-fatt illi illum huwa diffiċli ħafna illi tikri grocer bħal tiegħi peress illi kif spjegajt aktar 'il fuq dawn m'għadhomx imorru tajjeb kif kienu. Ngħid illi jiddispjaċini illi kelli nitlaq mill-ħanut peress illi jiena qattajt snin sħaħ naħdem u nistinka ġo fih, pero' f'dawn l-aħħar snin il-ħanut beda sejjer għall-agħar u ma kellix għażla oħra ħlief li nsib xogħol ieħor kif semmejt.

Meta taħdem bit-taxi hemm ħafna spejjeż illi forsi wieħed ma jaħsibx fihom mal-ewwel, per eżempju, diesel, tyres, services ta' spiss, maintenance, insurance, liċenzja, ħlas lill-airport, kif ukoll sebgħa fil-mija (7%) mill-profitti tagħna lill-għaqda tat-taxi. Ngħid għalhekk illi b'kollox forsi naqla' tmient elef mija tnejn u ħamsin Ewro u wieħed u tmenin ċenteżmu (€8,152.81) ekwivalenti għal tlett elef u ħames mitt lira Maltin (€3,500) fis-sena minn xogħli bit-taxi wara nneħhi l-ispejjeż li semmejt.

Nispjega wkoll illi xogħol bit-taxi huwa seasonal job u għalhekk ma stajtix niddependi fuqu għas-sena kollha, speċjalment minħabba fl-obbligi finanzjarji li għandi, liema ammonti jidhru hawn taħt:

<i>Manteniment</i>	<i>A B</i>	<i>Lm 130</i> <i>€302.82</i>
<i>Loans</i>	<i>House Loan</i>	<i>Lm 106</i> <i>€246.91</i>
	<i>Overdraft</i>	<i>Lm 125</i> <i>€291.17</i>
	<i>Business loan</i>	<i>Lm 190</i> <i>€209.64</i>
<i>Kirja</i>	<i>Ħanut</i>	<i>Lm 130</i> <i>€302.82</i>
	<i>Taxi</i>	<i>Lm 58</i> <i>€135.10</i>
	<i><u>Total</u></i>	<i>Lm 639</i> <i>€1488.4</i>

Jien nikkalkula illi b'kollox, ċjoe' mill-ħanut u mit-taxi, nibqa' b'erba' mija disgħa u sebgħin Ewro u ħamsa u tmenin ċenteżmu (€479.85) ekwivalenti għal mitejn u sitt liri Maltin (Lm206) f'idejja kull xahar, u minn dawn l-ammont irrid ngħix il-ħajja ta' kuljum. Għalhekk huwa ferm diffiċli għalija illi nħallas xi ammont ieħor f'dan l-istadju."

Illi l-Qorti, wara li eżaminat sewwa l-atti, jidhrilha għandha taqbel mal-konklużjonijiet raġġunti mil-perit legali li ż-żewġ partijiet it-tnejn ikkommettew adulterju qabel ma nfetħu l-proċeduri. L-attriċi stess ammettiet dan meta xehdet fit-30 ta' Settembru 2008 filwaqt li hemm biżżejjed xhieda okulari li jwasslu għall-konklużjoni inkonfutabbli li anke l-konvenut għandu relazzjoni mal-persuna msemmija fid-depożizzjonijiet varji.

Illi għalhekk, il-Qorti ma tistax ma tikkonkludix ukoll li l-adulterju mill-partijiet kommess indubbjament kien il-fattur li waqqaf għal kollox il-possibbiltà li l-partijiet setgħu jaslu biex jirrikonċiljaw.

Għalkemm indubbjament kien hemm raġunijiet oħra għat-tifrik taż-żwieġ, l-adulterju dejjem kien meqjus bħala l-kawżali l-aktar gravi illi għaliha l-Qorti tawtorizza s-separazzjoni personali. (Vol XXXVII-parti ii, paġna 693).

Illi minħabba f'hekk il-partijiet spiċċaw jgħixu f'*sistema costante di vessazione e di disprezzo, di oltraggio e di umiliazioni che rendono almeno inopportabile l'abitazione e la vita comune*'. ("Caterina Agius vs Benedict Agius" deċiża mill-Prim' Awla fit-13 ta' Ġunju 1967).

Illi għalhekk hija se taddossa lill- partijet bit-tort indaqs għat-tifrik taż-żwieġ.

Illi stabbilit dan ma hemmx lok li l-Qorti tinvestiga r-raġunijiet oħra li jwasslu għas-separazzjoni.

KURA U KUSTODJA TAL-MINURI

Illi fortunatament għalkemm il-kawża hija kontestata, fir-rigward tat-tfal għalkemm saru xi rikorsi matul il-kors ta-kawża dawn ma kienux ta' portata li normalment wieħed jirriskontra f'dawn it-tip ta' kawzi. Fil-fatt dawn kienu fuq il-manteniment u l-aċċess tal-konvenut għall-minuri.

Illi l-perit legali f'dan ir-rigward irrelata hekk:

“Il-pożizzjoni attwali għar-rigward il-kura u kustodja tal-minuri D u E aħwa B, ulied minuri tal-partijiet, hija waħda kongunta b'mod li l-kura effettiva minn jum għal jum qiegħda tittieħed mill-attriċi, mentri ai termini tal-verbal datat 4 ta' Ġunju 2009, il-minuri qegħdin ikunu ma' missierhom il-konvenut waqt il-ħin tal-aċċess li l-partijiet qablu dwaru.

F'dan ir-rigward, l-esponenti jirrelata illi mill-atti proċesswali ma jirrizultax illi hemm kontestazzjoni dwar fejn għandha tkun il-baži residenzjali tal-minuri. Sa minn mindu l-konjuġi B sseparaw de facto, il-minuri dejjem għexu mal-attriċi ommhom waqt illi kellhom aċċess regolari għall-konvenut missierhom mis-6:00pm sat-8:30pm waqt illi matul il-btajjel tas-sajf ikunu miegħu mill-5:00pm sad-9:30pm. In kwantu s-sleepover fil-weekends, il-partijiet qegħdin jaqblu li t-tfal jingabru mingħand l-omm mis-Sibt fis-6:00pm u jiġu

ritornati lura l-Ħadd fid-9:00pm. Dan għal ħin tas-Sajf waqt illi fi żmien l-iskola, l-aċċess ikun mis-Sibt fis-7:00pm sal-Ħadd fis-7:00pm.

*Illi dwar il-kura u kustodja tal-minuri tajjeb li wieħed jislet dak li jingħad mill-Professur Kenneth Norrie fl-artikolu tiegħu bl-isem ta' **"Parental Responsibilities and Parental Rights"** (1995) ippublikat fil-Journal of the Law Society of Scotland għar-rigward tal-minuri:*

- 1. The Welfare Test: The Court must regard the welfare of the child concerned as its paramount consideration in any decision it makes;*
- 2. The Principle of Minimum Interference: The courts should not get involved in regulating children's lives unless absolutely necessary, and that when they do get involved they should interfere in the parents' upbringing of the child only to the minimum extent necessary. Courts should not make unnecessary orders, because the determination of where any particular child's welfare lies is best left to those responsible for bringing up the child.*
- 3. The Rights of the Child: The court is to give the child the opportunity to express views, and to take appropriate account of these views. Courts, of course, will not be obliged to decide the issue according to the child's wishes, for that might breach the welfare principle: rather the child's views and wishes must simply be taken into account in coming to the decision that the court has to make. How far these views will be held to be determining depends upon the nature of the issue and the age and maturity of the child.*

Illi mill-provi prodotti, l-esponenti huwa tal-fehma illi l-minuri għandhom jibqgħu jgħixu kif inhuma jagħmlu fil-preżent u ċjoe' li l-kura primarja tagħhom tingħata mill-attriċi waqt illi l-konvenut

jkollu aċċess ai termini ta' dak illi jiġi miftiehem bejn il-partijiet kif indikat hawn fuq. Il-kura u kustodja pero' għandha tibqa' waħda kongunta."

Illi l-Qorti taqbel perfettament ma' dawn il-konkluzjonijiet anke għaliex jidher li dan il-*modus vivendi* qed jaħdem fis-sens li l-Qorti ma kellhiex aktar rikors quddiemha wara l-2009 f'dan ir-rigward. Kwindi se tadotta il-konkluzjonijiet tal-istess relatur.

MANTENIMENT

Illi l-Qorti in vista tal-premess (fejn trattat l-adulterju tal-partijiet) se tiddikjara li l-partijiet iddekadew mid-dritt li jitolbu l-manteniment mingħand xulxin.

Illi fir-rigward tal-manteniment tal-minuri huwa evidenti li l-Qorti trid tipprovdi. F'dan rigward bħalissa l-manteniment gie ffissat fis-somma ta' tmenin Ewro (€80) fil-ġimgħa għaż-żewġ itfal wara d-digriet ta' din il-Qorti datat 7 t'Awissu 2009.

Illi l-Qorti qabel xejn, tikkondividi dak li rrelata l-perit legali li l-attriċi għandha tifhem li l-obbligu tal-manteniment huwa dovut anke minnha skont l-artikolu 7 tal-Kodiċi Ċivili u li għandha ukoll tħabrek biex issib taħdem għaliex għadha żgħira wisq fl-età biex tibqa' ma timpjegax ruħha għal għomorha. Jista' jagħti l-każ ukoll illi qed taħdem kif anke kkummenta l-perit legali. Pero' billi għadda ftit taż-żmien minn meta gie dekretat ir-rikors fir-rigward, il-Qorti jidhrilha li għandu jizdied għal disgħin Ewro (€90) fil-ġimgħa u ċjoe' ħamsa u erbgħin Ewro (€45) fil-ġimgħa għal kull wieħed mill-minuri; dan għandhu jithallas sakemm jagħlqu 18-il sena jew jekk jibqgħu jattendu istitut edukattiv sakemm jagħlqu 23 sena kif tipprovdi l-liġi; naturalment *rebus sic standibus*. Il-

konvenut għandu jibqa' jhallas ukoll nofs l-ispejjeż kollha edukattivi.

LIKWIDAZZJONI TAL-KOMUNJONI TAL-AKKWISTI

Illi huwa f'dan ir-rigward li din il-kawża tippreżenta diversi problemi anke għaliex il-Qorti jiddispjaċiha tirrimarka li l-partijiet kienu x'aktarx approssimattivi fil-mod kif ressqu l-provi.

Beni mmobbli:

Illi l-partijiet huma proprjetarji tal-fond matrimonjali _____ (*omissis*). Ma ġiex preżentat il-kuntratt tal-akkwist. L-attriċi ppreżentat stima tas-soċjeta' ta' real estate; din il-Qorti se taħtar perit ieħor biex jagħmel stima *stante* li l-partijiet ma qablux fuq dan. Huwa evidenti li din trid tinbiegħ biex kull parti tieħu sehemha.

Illi l-problemi huma derivanti mill-fatt li matul il-kors tal-kawża l-konvenut baqa' jhallas hu l-ħlasijiet lura lill-Bank. Mill-banda l-oħra huwa baqa' jżomm għalih il-qliegħ kollu li kien diehel mill-ħanut li ġie mikri lill-partijiet f'tit wara ż-żwieġ f' _____ (*omissis*). Ħallas lura ukoll parti mill-*overdraft* neċessarju għat-tħaddim tal-istess ħanut. Dan ġara għaliex l-attriċi telqet mid-dar matrimonjali għar-raġunijiet tagħha u fil-waqt li l-konvenut ħa ħsieb iħallas id-djun, żamm ukoll għalih il-qliegħ imsemmi għaliex l-attriċi ma ħaditx aktar interess fil-ħanut. Il-konvenut għandu ukoll *taxi* li pero' dwar qliegħ minnha inspjegabilment ma tressqux provi lanqas fir-rigward tal-valur tal-liċenzja tagħha. Kwindi l-Qorti ma tistax tieħu konjizzjoni ta' dan ir-rigward.

Illi l-konvenut jirrizulta li ħallas disgħa u għoxrin elf mija u għoxrin Ewro (€29,120) minn April 2005 fir-rigward ta' *repayments* għaż-żewġ *home loans*, għal assigurazzjoni relattiva, u interess relattiv għall-*overdraft*. Strettament, allura, għandu kreditu ta' nofs dak l-ammont fir-rigward tal-komunjoni tal-akkwisti.

Id-diffikolta' li għandha l-Qorti hija li ma saret ebda prova dwar il-qliegħ li sar mill-ħanut wara l-2007 u dan mhux biss biex jiġi komputat l-ammont allura dovut lill-attriċi – u hawn ma hemmx diffikolta' legali għaliex ladarba l-attriċi ma ressqitx provi fir-rigward il-Qorti ma tistax takkordalha xejn hlief għal dak li se jingħad aktar 'il quddiem u għal dan taħti hija stess (***“Onus probandi incumbit qui dicit non ei qui negat”*** kif jgħid ċar u tond l-artiklu 562 tal-Kodiċi tal-Proċedura), iżda anke biex l-istess Qorti tillikwida somma bħala ekwiparazzjoni biex tassinja l-kirja lill-konvenut għaliex indubbjament dan huwa l-aktar konvenjenti għall-partijiet.

Illi kif ġja' ngħad pero' saret prova tal-qliegħ bejn l-2005 u l-2007 u dan kien ta' ċirka wieħed u tlettin elf Ewro (€31,000) kwindi l-attriċi hija ntitolata għas-somma ta' ħmistax-il elf u ħames mitt Ewro (€15,500) għaliex il-komunjoni tal-akkwisti bejn il-partijiet kienet għaddeja kif għadha sal-lum. Kwindi filwaqt li l-konvenut għandu kreditu ta' erbatax-il elf ħames mija u sittin Ewro (€14,560) kif ġja' ssemma, l-attriċi għandha kreditu ta' ħmistax-il elf u ħames mitt Ewro (€15,500) u allura jibqalgħa kreditu nett ta' disa' mija u erbgħin Ewro (€940).

Illi naturalment biex tinbiegħ il-proprjeta trid titneħħa l-ipoteka li l-Bank għandu fuqha u allura l-ewwel ma jithallas mill-bejgħ għandu jkun l-istess Bank.

Illi kwantu għall-allegati krediti ta' terzi oħrajn pero', kif qalet din il-Qorti fil-kawża fl-ismijiet **"Chetcuti vs Chetcuti"** (deċiża fil-11 ta' Lulju 2014):

"Dawn ma humix parti fil-kawża ... Lanqas ma l-Qorti hija se tidhol fi krediti jew dejn mal-istess ġenituri ... – dawn huma tal-komunjoni (jistgħu ma jkunux – zieda ta' din il-Qorti) u jidhlu biss 'in ballo' jekk ikun hemm xi proċeduri ġudizzjari fir-rigward għaliex kif issemma l-ġenituri tal-konvenut ma humix parti fil-kawża."

Illi dan japplika naturalment għal terzi oħra li l-parti li dwarhom hemm allegazzjonijiet ta' kreditu kontra l-partijiet.

Illi dwar allegazzjonijiet oħra tal-partijiet li ħarġu xi flejjes għad-dar u għal xogħlijiet ġo fiha, il-Qorti tikkondividi l-opinjoni tal-perit ġudizzjarju li ma tressqux provi konvinċenti fir-rigward.

Illi l-attriċi nkassat pero' ċirka sitta u tletin elf Ewro (€36,000) f'poloz ta' assikurazzjoni (tnejn f'isem it-tfal u ġie pruvat li rikavat ġie depożitat f'isem l-istess tfal). Madankollu kif ġustament irrileva l-perit legali l-konvenut strettament għandu dritt ta' rifiżjoni ta' ċirka ħdax-il Ewro (€11,000) mill-poloż l-oħra. Il-Qorti bil-għan li tnaqqas il-kwistjonijiet bejn il-partijiet se tekwapara dan l-ammont mal-lokazzjoni tal-ħanut li se tiġi assenjata lill-konvenut. Il-Qorti hija konvinta li dan l-ammont huwa nqas mill-valur reali tal-kirja; f'dan ir-rigward l-unika prova li għandha hija li l-ħanut kien irendi qliegħ nett ta' ċirka sebat elf Ewro (€7,000) fis-sena sal-2007. Għalkemm jirriżulta li l-ġestjoni tal-ħanut ma baqgħetx kif kienet minħabba l-firda tal-partijiet, il-Qorti jidhrilha li *arbitrio boni viri* għandha tillikwida dan l-ammont għas-somma ta' għoxrin elf Ewro

(€20,000) u allura l-attriċi jibqalgħa tiegħu s-somma ta' disat elef Ewro (€9,000) bħala ekwiparazzjoni.

Beni mobbli:

Illi l-partijiet għandhom xi kontijiet bankarji, u poloz ta' assikurazzjoni li għandhom jibqgħu f'isem min huma intestati billi saru wara l-firda effettiva jew qabel iż-żwieġ.

Illi l-beni l-oħra mobbli li kien hemm fid-dar huma problema għaliex anke hawn ma saret ebda prova u ebda stima. Kwindi l-Qorti mhux se tipprovdi fir-rigward. Ma hemmx provi suffiċjenti lanqas fir-rigward ta' oġġetti parafernali.

L-Artikolu 48 tal-Kap. 16

Illi l-Qorti fuq l-iskorta ta' dak li ntqal jidhrilha li hemm l-estremi biex tapplika l-effetti tal-artikolu 48.

Illi l-manteniment huwa wieħed mid-drittijiet li jintilef jekk il-parti li jkollha dritt għalih tkun ħatja ta' adulterju jew abbandun tad-dar; infatti l-artikolu 48 li jgħid hekk:

48. (1) Il-parti, ir-raġel jew il-mara, illi tkun il-ħtija tal-firda għal waħda mir-raġunijiet imsemmijin fl-artikoli 38 u 41 titlef –

(a) il-jeddijiet imsemmijin fl-artikoli 631, 633, 825, 826 u 827;

- (b) *dak kollu li tkun kisbet mill-parti l-oħra b'donazzjoni bi ħsieb taż-żwieġ, jew waqt iż-żwieġ, jew taħt titolu ieħor gratuwitu;*
- (ċ) *kull jedd ta' parti miż-żwieġ għan-nofs tal-akkwisti illi jkunu saru l-aktar bil-ħidma tal-parti l-oħra wara data stabbilita mill-Qorti bħala d-data meta l-parti għandha tkun kunsidrata li minnha tkun ħatja tal-firda. Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu biex jiġi determinat jekk akkwist ikunx sar l-aktar bil-ħidma ta' waħda mill-partijiet fiż-żwieġ, għandhom jitqiesu l-kontributi b'kull mod taż-żewġ partijiet skont l-artikolu 3;*
- (d) *il-jedd li iġġiegħel lill-parti l-oħra, f'kull każ, li tagħtiha l-manteniment bis-saħħa tal-obbligu li jitnissel miż-żwieġ.*

Illi l-**artikolu 51** imbagħad jagħti lill-Qorti d-diskrezzjoni li tapplika dan l-artikolu f'każ li s-separazzjoni tingħata minħabba raġuni msemmija fl-artikolu 40 (eċċessi, theddid, sevizzi u nġurji gravi). L-artikoli 38 u 41 imsemmija f'dan l-artikolu 48 kif ġja' ntqal, jsemmu adulterju u abbandun rispettivament. L-artikolu 40 imbagħad kif ingħad jirreferi għall-addebiti l-oħra ġja' msemmija li jwasslu għas-separazzjoni. Kwindi billi jirriżulta l-adulterju bejn il-kontendenti l-Qorti se tiddikjara l-applikazzjoni tal-artikolu 48 fir-rigward tal-partijiet.

DEĊIŻJONI

Għaldaqstant il-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi fir-rigward tat-talba attrici:

1. Tippronunzja s-separazzjoni bejn il-kontendenti għar-raġunijiet ġja' msemmiġja;
2. Tordna li l-kura u kustodja bejn il-partijiet tibqa' kongunta u tikkonferma d-digriet tagħha tal-4 ta' Ġunju 2009 għar-rigward tal-modalitajiet tal-aċċess u r-residenza tat-tfal;
3. Tilqa' t-tielet talba u tordna lill-konvenut iħallas manteniment ta' ħamsa u erbgħin Ewro (€45) fil-ġimgħa għal kull wieħed mill-minuri kif ġja' fuq spjegat, *rebus sic standibus*; tiċċad it-talba tal- manteniment għall-attriċi billi tapplika l-artikolu 48 imsemmi fil-konfront tagħha.
4. Fir-rigward tar-raba' talba tordna x-xoljiment u likwidazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti billi tordna l-bejgħ tal-fond _____ (*omissis*) – u dan wara li ssir id-debita stima mill-A.I.C. Mario Cassar nominat għal dan l-iskop – u kull parti tiegħu nofs ir-rikavat wara li jithallas il-Bank kreditur u l-attriċi tippreleva s-somma ta' disa' mija u sittin Ewro (€960); tassinja lill-konvenut il-lokazzjoni tal-ħanut _____ (*omissis*) u bħala kumpens tordnaluh jhallas is-somma ta' disa' elef Ewro (€9,000) lill-attriċi fi żmien tlett xhur mill-illum u dan għar-raġunijiet ġja' spjegati; il-kontijiet kollha bankarji lokali kif ukoll bonds, poloz ta' assikurazzjoni u investimenti oħra kollha f'Malta kemm f'isem il-partijiet waħedhom qed jiġu assenjati lil dik il-parti li f'isimha huwa ntestat; *occorrendo* dawk intestati konguntivament għandhom jinqasmu f'sehem indaqs bejn il-partijiet;
5. Tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tal-ħames talba;
6. Tilqa' s-sitt talba.

L-ispejjeż tal-kawża għandhom jithallsu nofs minn kull parti, u anke l-ispejjeż tal-perit imsemmi jkunu a kariku tal-partijiet f'ishma ndaqs.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----